

กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๐๗๐/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๐ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาร้ายแล้ง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

ด้วยจังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดที่ประสบปัญหาวิกฤตภัยแล้งทั้งจังหวัด ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด ๒๖ อำเภอ และเมื่อเกิดปัญหาวิกฤตภัยแล้งย่อมทำให้เกษตรกรผู้ทำการเกษตรได้รับความเดือดร้อน ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย เกษตรกรไม่ได้ทำการเก็บเกี่ยวผลผลิต หรือเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เพียงบางส่วนในพื้นที่เพาะปลูก ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญ และดำเนินมาตรการเยียวยาความเสียหายให้กับเกษตรกรผู้ประสบภัยโดยการมอบเงินช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังให้กับเกษตรกรผู้ปลูกพืชที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ซึ่งหากมีพื้นที่ทำการเพาะปลูกได้รับความเสียหายโดยสิ้นเชิง และเกษตรกรผู้นั้นเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตรก็จะได้รับความช่วยเหลือตามจำนวนพื้นที่เพาะปลูกที่เสียหายจริง รายละไม่เกิน ๓๐ ไร่ โดยหากเป็นกรณีพื้นที่เพาะปลูกข้าวเสียหายจะได้รับเงินช่วยเหลืออัตราไร่ละ ๑,๑๑๓ บาท รายละไม่เกิน ๓๐ ไร่ดังกล่าว นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐยังได้มีการให้ความช่วยเหลือโดยการจ่ายเงินช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ แก่เกษตรกรที่ลงทะเบียนผู้ปลูกข้าวนาปีกับกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับเกษตรกรในอัตราไร่ละ ๕๐๐ บาท ตามพื้นที่ที่ปลูกข้าวจริง แต่ไม่เกินครัวเรือนละ ๒๐ ไร่ โดยจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดอีกด้วย ซึ่งถึงแม้หน่วยงานภาครัฐจะได้ให้ความช่วยเหลือโดยการจ่ายเงินช่วยเหลือดังกล่าวแก่เกษตรกร แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังไม่สามารถได้รับการเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายให้กับเกษตรกรได้อย่างแท้จริง เนื่องจากเกษตรกรก็ไม่สามารถเพาะปลูกใด ๆ ได้เพราะขาดแคลนน้ำ ประกอบกับน้ำที่มีอยู่ก็มีจำนวนจำกัด อีกทั้งกรมชลประทานก็ห้ามไม่ให้ใช้น้ำเพื่อทำการเกษตรโดยสิ้นเชิง ยิ่งทำให้เกษตรกรประสบปัญหาความเดือดร้อนอย่างกว้างขวางและคาดการณ์ว่าความแห้งแล้งดังกล่าวก็จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะถึงฤดูฝนหน้า ซึ่งคาดว่าจะใช้เวลาไม่ต่ำกว่า ๖ เดือน เป็นอย่างน้อย จากเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่าเกษตรกรประสบปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นโดยเฉพาหน้าคือขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภคและน้ำเพื่อทำการเกษตรและขาดแคลนข้าวเพื่อใช้บริโภค อันเป็นปัญหาความเดือดร้อนที่ได้รับผลกระทบอย่างกว้างขวาง จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะมีมาตรการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเพาะปลูกข้าวหรือพืชไร่ในแปลงนาของเกษตรกรแต่ละรายให้ทั่วถึงได้อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะมีมาตรการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนข้าวเพื่อการบริโภคอย่างไร และจะสามารถจัดตั้งธนาคารข้าวเปลือกให้แก่ละหุ่มบ้านที่ประสบปัญหาการขาดแคลนข้าวเพื่อการบริโภคได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. การจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ กรณีพื้นที่เพาะปลูกข้าวเสียหายที่ได้รับเงินช่วยเหลืออัตราไร่ละ ๑,๑๑๓ บาท รายละเอียดไม่เกิน ๓๐ ไร่ นั้น เป็นจำนวนเงินที่ได้มีการกำหนดไว้เป็นระยะเวลาที่ยาวนานมาแล้ว และไม่ได้สะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริงในการผลิตต่อไร่ เนื่องจากในปัจจุบันต้นทุนการผลิตสูงกว่า ๔,๐๐๐ บาทต่อไร่แล้ว ในกรณีนี้จะสามารถปรับเปลี่ยนอัตราจำนวนเงินช่วยเหลือขึ้นเป็นไร่ละ ๓,๐๐๐ บาทต่อไร่ รายละเอียดไม่เกิน ๓๐ ไร่ ได้หรือไม่ เพื่อให้เกษตรกรได้นำไปซื้อข้าวบริโภคจนกว่าจะถึงฤดูกาลผลิตหน้าซึ่งก็จะเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนได้อย่างแท้จริง โดยในการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติจะขอให้มียกเว้นหลังตั้งแต่ฤดูกาลผลิตนี้จะได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในห้วงกระทู้ถาม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สมศักดิ์ คุณเงิน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

จังหวัดขอนแก่น

คำตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๐๗๐/ร.

ของ นายสมศักดิ์ คุณเงิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น พรรคพลังประชารัฐ
เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาย้ายแปลง

ข้าพเจ้า นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะมีมาตรการแก้ไขปัญหาคาดแคลนน้ำเพื่อการเพาะปลูกข้าว
หรือพืชไร่ในแปลงนาของเกษตรกรแต่ละรายให้ทั่วถึงได้อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่า เนื่องจากน้ำต้นทุนที่อยู่ในเกณฑ์น้อย กรมชลประทาน
มีความจำเป็นต้องดำเนินการตามมาตรการบริหารจัดการน้ำ ซึ่งได้มีการจัดสรรน้ำตามลำดับความสำคัญ
โดยจัดสรรน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและเพื่อรักษาระบบนิเวศ เป็นลำดับแรก ซึ่งกรมชลประทาน
ได้สั่งการให้หน่วยงานในพื้นที่ลงพื้นที่ชี้แจงและทำความเข้าใจกับเกษตรกรแล้ว ทั้งนี้ ได้มีการเฝ้าระวัง
และติดตามสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิดในทุกพื้นที่ รวมทั้งได้วางมาตรการเครื่องจักรเครื่องมือ เช่น
เครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ ในการให้ความช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยแล้ว

คำถามข้อที่ ๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะมีมาตรการแก้ไขปัญหาคาดแคลนข้าวเพื่อการบริโภค
อย่างไร และสามารถจัดตั้งธนาคารข้าวเปลือกให้แก่ละหุ่มบ้านที่ประสบปัญหาคาดแคลนข้าว
เพื่อการบริโภคได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่า ในสภาวะการณ์ปกติ การผลิตข้าวของประเทศไทย
เพียงพอต่อการบริโภค คือ ผลิตได้ประมาณปีละ ๓๑ - ๓๓ ล้านตันข้าวเปลือก บริโภคภายในประเทศ
ประมาณ ๑๐ ล้านตันข้าวเปลือก แต่ในปี ๒๕๖๓ คาดการณ์ว่าจะเกิดสถานการณ์ภัยแล้ง ซึ่งฝนจะตก
ประมาณเดือนกรกฎาคม และได้มีการเตรียมการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ดีประมาณ ๘๕,๐๐๐ ตัน
เพื่อเตรียมการปลูกได้ทันทีหากฝนมาก่อนที่คาดการณ์ รวมทั้งยังมีเมล็ดพันธุ์ข้าวที่จะสนับสนุนช่วยเหลือ
ชาวนาจากฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๒ ที่จะสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ปี ๒๕๖๓ สำหรับพื้นที่มีน้ำเพียงพอ
ก็จะส่งเสริมการปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง สำหรับการจัดตั้งธนาคารข้าวเปลือก เพื่อแก้ไขปัญหา
การขาดแคลนข้าวในการบริโภคไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากภารกิจของกรมการข้าว คือ
การผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อการจำหน่าย (ข้าวเปลือก) ที่ผ่านมาได้จัดทำโครงการธนาคาร
เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ซึ่งได้จัดตั้งแล้ว ๑๒๓ แห่ง และมีเป้าหมายปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐ แห่ง

เพื่อให้ชาวนาในชุมชนมีเมล็ดพันธุ์ดีไว้สำหรับสำรองใช้ในชุมชนยามขาดแคลน และมีเมล็ดพันธุ์ดีสำหรับใช้หมุนเวียนปลูกในชุมชน

คำถามข้อที่ ๓

การจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ กรณีพื้นที่เพาะปลูกข้าวเสียหายที่ได้รับเงินช่วยเหลืออัตราไร่ละ ๑,๑๑๓ บาท ไร่ละไม่เกิน ๓๐ ไร่ นั้น เป็นจำนวนเงินที่ได้มีการกำหนดไว้เป็นระยะเวลาที่ยาวนานมาแล้ว และไม่ได้สะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริงในการผลิตต่อไร่ เนื่องจากในปัจจุบันต้นทุนการผลิตสูงกว่า ๔,๐๐๐ บาทต่อไร่แล้ว ในกรณีนี้จะสามารถปรับเปลี่ยนอัตราจำนวนเงินช่วยเหลือขึ้นเป็นไร่ละ ๓,๐๐๐ บาทต่อไร่ ไร่ละไม่เกิน ๓๐ ไร่ ได้หรือไม่ เพื่อให้เกษตรกรได้นำไปซื้อข้าวบริโภคจนกว่าจะถึงฤดูกาลผลิตหน้าซึ่งก็จะเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนได้อย่างแท้จริง โดยในการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติจะขอให้ให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่ฤดูกาลผลิตนี้จะได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนดังนี้

๑. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๖ การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามระเบียบนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวางหลักเกณฑ์สำหรับส่วนราชการในการดำเนินการช่วยเหลือโดยเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสม เมื่อเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในท้องที่หนึ่งท้องที่ใด โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ แต่ไม่ได้มุ่งหมายที่จะชดเชยความเสียหายแก่ผู้ใด

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีหลักคิด ดังนี้

ชนิดพืช	อัตราเดิม (บาท/ไร่)	ปรับปรุงแก้ไข (บาท/ไร่)
ข้าว	๑,๑๑๓	๑,๓๔๐
พืชไร่ - พืชผัก	๑,๑๔๘	๑,๙๘๐
ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่น ๆ	๑,๖๙๐	๔,๐๔๘

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือถึงกระทรวงการคลัง เพื่อพิจารณาอัตราดังกล่าวแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างกระทรวงการคลังพิจารณา